

Nea Cristi de Bogdan GRIGORE

Este greu sa vorbesti de Nea Cristi la trecut. Imi este teama sa incep sa scriu aceste randuri pentru ca este ca si cum as accepta ca Nea Cristi a plecat. Cuvintele au cateodata mai multa putere decat realitatea iar mintea si sufletul meu refuza sa scrie despre acel Nea Cristi pe care nu il cunosc, despre ea Cristi pe care l-am lasat in groapa ca o gura hada din pamantul mustind de apa, despre Nea Cristi care „a fost”. Tocmai de aceea nu ma asept ca agina aceasta sa fie una cursiva si nici macar una care va descrie ceea ce altii ar astepta, pentru ca va vorbi despre Nea Cristi pe care l-am cunoscut si l-am iubit eu si mai putin despre Cristian Ioanide. Imi cer scuze daca gandurile mele vor parea haotice, dar pentru prima data de cand scriu la Romanian Times, scriu cu lacrimi in ochi si doare numai gandul ca trebuie sa o fac.

Au trecut cateva zile de cand l-am pierdut si totusi in mine el este acolo in camera din spate, inconjurat de sute de carti cu caietul de note aruncat pe irou si un zambet cald pe chipul obosit. E greu sa descrii cum era sa fii langa el pentru cei care nu l-au intalnit. Pentru mine era ca si cum as fi pasit intr-o alta lume. O lume ca o seara de vara cu aroma de tei pe calea Victoriei la inceputul secoulului, o lume in care domnii purtau joben si doamnele primeau poezii, o lume in care prieteni vechi se adunau la Lido si dezbateau aprig politica si filozofie, in care nu exista un conflict altfel decat al ideilor, nu existau legi altele decat cele morale. Nea Cristi era ca si desprins dintr-un roman cu un Bucuresti ideal, cu domni cu stil, intelectuali si prieteni adevarati, cu ladiri vechi si terase ascunse, cu istorie la tot pasul si adevarata iubire de intelepciune. E ca si cum coborase din „Podul Mogosoaiiei”, cartea sa favorita despre

Bucurestiul vechi, si prezenta sa aici era pur si simplu intamplatoare, doar o etapa catre reintoarcerea la acea terra mirabilis. Parca il surprindea si pe el cum cei din jur s-au schimbat atat de mult cum nu inteleg valoarea dialogului, a moralei, a prieteniei si a istoriei. Parca nu vroia sa accepte ca in drumul spre modernism am pierdut ceea ce ne definea si ne apropia cel mai mult: iubirea, de aproape, de frumos, de intelepciune, de iubire. Am petrecut multe ore in camera lui doar ascultandu-l, fascinat de istoriile Babilonului, Ierusalimului, Constantinopolului sau Romei, dar niciodata nu am vazut acea sclipire de melancolie pe care istoriile despre Bucuresti i-o aduceau in ochi. De fapt, Bucurestiul a fost primul lucru care ne-a unit. Desi am trait acolo mult mai tarziu decat el, spiritul acela al aleilor cu pomi maiestuoși, al caselor vechi, al freamatului Universitatii si linistei Cismigiului, aroma serilor lungi petrecute in parcuri, al plimbarilor pe calea Victoriei, placerea de a descoperi un trecut cotropit de nou ne-a adus aproape. Amandoi tanjeam dupa un loc ce era mai frumos in sufletul nostru decat in realitate, dar spre deosebire de mine el nu vroia sa se intoarca acolo acum.

Imi amintesc ca ma contrariase raspunsul sau cand l-am intrebat cand se intoarce acasa sa viziteze orasul. „Niciodata!”, mi-a spus. In timp am inteles acel raspuns, am inteles ca alesese sa-l pastreze intact in sufletul lui, alaturi de tineretea sa si sa-l infrumuseteze in amintiri. Nea Cristi era o poarta spre un loc in care cotidianul nu avea valoare, trecutul si viitorul se comasau intr-un continuum de idealuri, idei si intelepciune. Avea capacitatea sa se desprinda de imediat, sa traiasca doar ce era frumos din viata, sa opreasca clipa si sa se bucure de oamenii apropiati, dar sa treaca usor peste urat si peste rau. Singurele momente in care a parasit aceasta detasare de urat au fost cauzate de dezamagire, de oameni in care a crezut si i-a ajutat si care l-au ranit, dar si atunci durerea lui nu a fost ura, ci tristete. Pentru ca, mai presus de toate, Nea Cristi era un om bun, un om care te umplea de caldura, care iubea oamenii si

ideea de umanitate, care si-a dedicat toata energia intelegerii a ce ne uneste si a ce ne poate aduce impreuna ca oameni, si apoi ca romani, tineri, batrani, religiosi sau atei.

Romanian Times a fost exact acea unealta care l-a ajutat sa isi puna in practica idelurile sale. Iar daca e sa te uiti la acest ziar, pe ansamblu, vei regasi in el imaginea creatorului sau. Nu vei gasi scandaluri sau articole scrise din ura, nu vei vedea uratenia lumii sau ruptura dintre oameni. Mai degraba, vei regasi o urma de idealism, o incercare de a aduce impreuna vocile cele mai diverse, de a dezbate idei, de a uni si a gasi o explicatie impreuna pentru trecut, pentru viitor. Romanian Times a fost vocea si spiritul lui Nea Cristi si marea lui pasiune. Tocmai de aceea a lucrat aproape pe gratis ani de zile, a fost modul lui de a se lupta cu materialismul si ruptura religioasa din comunitatea noastra si de oriunde. A fost modul prin care si-a facut auzita vocea si prin care si-a transmis idealurile, cunoasterea si mostenirea. Poate efortul sau a fost putin don Quijotesc, dar a ajutat mult comunitatea de aici sa treaca peste bariere artificiale si sa capete un glas comun si, cu siguranta a avut un impact enorm asupra noastra a tuturor celor care a au colaborat la Romanian Times manati in primul rand de pasiunea lui Nea Cristi. Cu siguranta, ziarul nu va mai fi la fel, dar toti vom incerca sa continuam ce a pornit el, sa-i mentinem spiritul viu si sper ca de acolo de sus sa poata zambi stiind ca munca si pasiunea sa vor fi duse mai departe.

Mie personal imi va fi foarte greu fara Nea Cristi. Mi-a fost mentor si prieten si a contribuit mult la tot ce am devenit eu ca om in ultimii 7 ani de cand l-am inatlnit. Poate parea putin ciudat, si, in fapt, si pentru mine e greu de inteles intru totul, dar Nea Cristi a fost una dintre singurele trei persoane care imi dau speranta si convingerea ca exista ceva mai presus de rautatile realitatii de zi cu zi, dincolo de conflictul acesta perpetuu intre oameni, dincolo de imediat, noroi si material. Celelalte doua sunt copii mei. Si oricat de greu de explicat e, ceva din bunatatea, inocenta si iubirea neconditionata pe care le radia Nea Cristi seamna cu puritatea unui copil. Cu el a murit o parte din mine, o parte care ma definea, a disparut un ideal. La revedere Nea Cristi